

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Uppdrag att utreda åtgärder för snabbare utbyggnad av häkten och anstalter

Sammanfattning av uppdraget

En bokstavsutredare ska lämna förslag på ändringar i plan- och byggregelverket som förbättrar förutsättningarna för att fler häkten och anstalter kan byggas och nya häktes- och anstaltsplatser kan skapas genom en snabbare plan- och byggprocess. Det bör i första hand handla om att införa undantag från krav som bedöms vara mindre relevanta vid byggnation av häkten och anstalter.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2024.

Bakgrund

Det råder stor brist på häktes- och anstaltsplatser i Sverige och behovet av platser väntas öka bl.a. som en konsekvens av regeringens åtgärder inom det kriminalpolitiska området. Det är angeläget att den påbörjade expansionen kan fortsätta och olika åtgärder kan komma att krävas för detta. Bland annat behöver åtgärder som kan förkorta den sammanlagda plan- och byggprocessen för byggnationen av häkten och anstalter tas fram.

Uppdrag

En bokstavsutredare ska lämna förslag på ändringar i plan- och byggregelverket (plan- och bygglagen samt angränsande regelverk) som förbättrar förutsättningarna för att fler häkten och anstalter kan byggas och nya häktes- och anstaltsplatser kan skapas genom en förkortad plan- och byggprocess. Det bör i första hand handla om att införa undantag från krav som bedöms vara mindre relevanta vid byggnation av häkten och anstalter,

primärt krav enligt plan- och bygglagen (2010:900) men även i angränsande regelverk såsom miljöbalken och fastighetsbildningslagen (1970:988) samt tillhörande förordningar.

Utredaren ska

- överväga om det finns krav (såsom formalia-, process- eller egenskapskrav) som bedöms vara mindre relevanta vid planering och byggande av anstalter och häkten samt, i förekommande fall, föreslå undantag från dessa krav,
- överväga andra konkreta åtgärder, till exempel vad gäller överklagandeprocesser, för att möjliggöra snabbare processer vid planering och byggande av anstalter och häkten och i förekommande fall föreslå åtgärder, och
- belysa skillnader i förutsättningarna för att bygga ut befintliga anläggningar respektive etablera helt nya anläggningar.

Plan- och bygglagen, men även annan relevant lagstiftning samt förordningar och andra tillståndprocesser ska beaktas

Utredaren ska under arbetet beakta resultaten av pågående och genomförda satsningar för att utöka antalet häktes- och anstaltsplatser, exempelvis användningen av typhus i byggnationen.

De alternativ som utredaren har övervägt och de överväganden som har lett fram till utredarens ställningstaganden ska redovisas, bl.a. avseende alternativens kostnadseffektivitet och samhällsekonomiska konsekvenser. Även de förväntade konsekvenserna av förslagen ska analyseras och beskrivas. Vidare ska utredaren lämna förslag på nödvändiga författningsförslag.

Vid genomförandet av uppdraget ska synpunkter inhämtas från relevanta marknadsaktörer samt från Boverket och Kriminalvården. Utredaren är fri att vid behov kontakta andra intressenter om så bedöms nödvändigt för att kunna utföra uppdraget.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2024.